

OCTOGON

ARCHITECTURE & DESIGN

PANNON SZÉKHÁZ

RICHTER KÉMIAI KUTATÓ- ÉS IRODAÉPÜLET

HONVÉDKÓRHÁZ

TONIC TOWER

MATHIAS KLOTZ

ÁLVARO SIZA

OSCAR NIEMEYER

MARIO CUCINELLA

PAOLO PININFARINA

ZOBOKI GÁBOR

WINKLER BARNABÁS

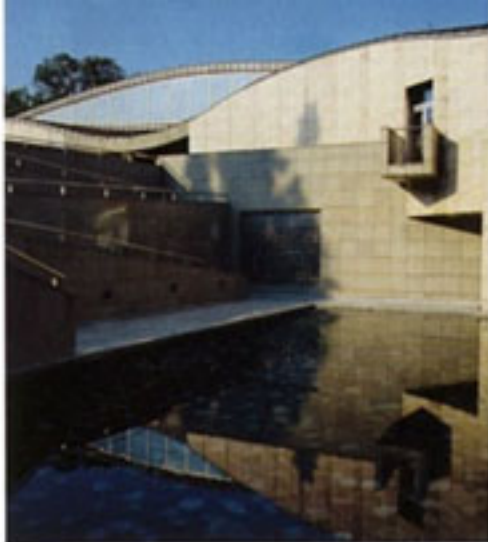
MIKÓ SÁNDOR

2

HÁZ A RAIFFEISEN INGATLANTÓL
SOMLÓI ÚTI TÁRSASHÁZ

ARENA CORNER

MELEKLET

MANGGHA CENTER, KRAKKÓ

Arata Isozaki
(Arata Isozaki & Associates)

Meseszerű történet húzódik Krakkó egy új épülete, a Manggha Center mögött. Elsőre érthetetlen, hogy mit keres japán központ az egyik leginkább történelminek számító lengyel városban. (Mellesleg azt, amit itthon az Afrika múzeum a Balatonnál!) A történet a 19. század közepére nyúlik vissza, egy neves művészetpártolóig, Feliks Jasienskiig. Franciaországi utazásai során találkozott először japán

JAPÁN NYELVISKOLA, KRAKKÓ

Krzysztof Ingarden
(Ingarden & Ewy, Architekci)

© Krzysztof Ingarden

műtárgyakkal, melyek olyannyira lenyűgözték, hogy tematikus gyűjtésükbe kezdett. Fafaragásokat, hadi tárgyakat kutatót fel, és hozatott Krakkóba. Befolyása nyomán a lengyel art decóban külön „japanizmus” irány fejlődött ki. Gyűjteményét a Krakkói Nemzeti Múzeumnak ajánlotta fel, ahol hamar poros kacattá vált. 1944-ben kiállítottak néhány darabot, melyekkel találkozott az akkor még ifjú Andrzej Wajda. Mély hatást gyakorolt rá a gyűjtemény, és mikor 1987-ben megkapta a Kyoto-díjat, felajánlotta, hogy hozzanak létre belőle egy alapítványt és egy intézményszerű kiállító helyszínt a tárgyakkal. A japán és lengyel kormány összefogása

nyomán sikerült felkérni a feladatra Arata Isozakit, akinek nem csak egy közös japán-lengyel építészeti nyelvet kellett keresnie, de ügyesen kezelnie a Wawel közelségét, mely visztulai frontjánál találkozik az új tömbbel. Végül a hullámformában találta meg Isozaki a közös nevezőt, mely a japán ikonográfia egy jellemző eleme, másrészt a helyszín vízparti adottságára reagál. A sötét fával borított belső terek misztikus keleti atmoszférát szülnek. Költői mese két kultúráról. A modernisták mondása módosul, nem a forma követi a funkciót (form follows function), hanem a forma követi a költészetet (form follows poetry), Isozaki egyedi költészetét.

Elharapózott a japán mánia Krakkón Isozaki Manggha Centere nyomán? A mintegy 10 éve elkészült japán centrum tözsomszedságában épült fel Krzysztof Ingarden japán nyelviskolája, mely a Japán Művészetek és Technológia krakkói központja alá tartozik. Ingarden irodája már a Manggha Center tervezésében is részt vett, Isozaki helyi partnereként.

A 2004-ben befejezett iskolaépület tulajdonképpen szándéka, hogy a Manggha Centerből kiszoruló oktatásnak biztosítson helyet tantermeivel, könyvtárszerűen működő archívumával. A Wawel-hegy és vár közelsége, valamint a Center meghatározó hullámzó formája szinte lehetlenné tette az építész számára, hogy egy harmadik típusú megjelenítést használjon, így született meg a minimalista kubus. Az L alakú kivágás ügyesen animálja a homlokzatot, olyannyira, hogy a lengyel építészakamara átadásakor az év legjobb épületeként díjazta.

Lásd még:

A városi létről
OCTOGON
2000/4.
Madridi
szociális
lakásépítés
OCTOGON
2006/6.

